

عنوان مقاله:

توسعه مدل مطلوبیت جمع پذیر (UTA) تصادفی با توجه به امکان وابستگی میان معیارها

محل انتشار:

فصلنامه مدیریت صنعتی، دوره 10، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

مهناز حسین زاده - استادیار، گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران

محمد رضا مهرگان - استاد، گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران

لیلی آقایی میبیدی - دانشجوی دکتری، گروه مدیریت تحقیق در عملیات، پردیس البرز، کرج، ایران

عزت الله عباسیان - دانشیار، گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف: یکی از روش‌های مطرح در حوزه تصمیم‌گیری چندشاخصه مبتنی بر تئوری مطلوبیت، مدل مطلوبیت جمع‌پذیر (UTA) است که طی زمان با رفع نواقص بسیار توسعه یافته است. از مهم‌ترین مشکلات این روش‌ها عدم توجه به عدم اطمینان مقادیر معیارها و عدم توجه به امکان وجود وابستگی میان معیارهای مختلف است. درباره مشکل عدم اطمینان از انواع مختلف فازی و احتمالی، به ترتیب در توسعه‌های مختلف شامل مدل‌های فازی و تصادفی بحث و تبادل نظر شده است. با این حال از مفروضات اصلی تمامی این مدل‌ها استقلال معیارها از یکدیگر است، در حالی که در مسائل دنیای واقعی این امر تا حدی بعید به نظر می‌رسد. از این رو، هدف از این پژوهش توسعه مدل مدل مطلوبیت جمع‌پذیر تصادفی به نحوی است که مشکل عدم توجه به وابستگی میان مقادیر گزینه‌ها در شاخص‌های مختلف را مد نظر قرار دهد. روش: در این پژوهش از مفهوم احتمال شرطی برای توسعه مدل مطلوبیت جمع‌پذیر تصادفی بهره گرفته شده است، به طوری که احتمال ارزش هر مقدار در هر شاخص با توجه به ارزش‌های محتمل در سایر شاخص‌ها مد نظر قرار می‌گیرد. یافته‌ها: مدل توسعه یافته در قالب دوازده گام ارائه شده و قابلیت کاربرد آن با استفاده از یک مثال واقعی و بر اساس داده‌های مربوط به سه معیار اصلی در سرمایه‌گذاری سهام برای سه شرکت در حوزه پتروشیمی نشان داده شده است. نتیجه‌گیری: مدل پیشنهادی حاصل مشکل عدم توجه به وابستگی محتمل میان شاخص‌ها در مدل مطلوبیت جمع‌پذیر تصادفی را برطرف می‌کند و شکاف تحقیقاتی مطرح شده توسط محققان پیشین را پوشش می‌دهد.

کلمات کلیدی:

تصمیم‌گیری چندمعیاره مبتنی بر تئوری مطلوبیت (MAUT)، مدل مطلوبیت جمع‌پذیر (UTA)، مدل مدل مطلوبیت جمع‌پذیر تصادفی، عدم اطمینان و وابستگی بین معیارها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1399458>

